

Utrecht: Tijdens de jaarwisseling 2015-2016 in Utrecht is voor ruim 186.000 euro schade aangericht aan gemeentelijke eigendommen. Dat is een stijging van 77 procent ten opzichte van het jaar ervoor. Ook in 2014 en 2013 was de schade aanzienlijk lager. Opvallend was dat prullenbakken die vooraf waren dichtgezet, zijn losgeschroefd en alsnog zijn opgeblazen. In totaal zijn 220 afvalbakken en 190 verkeersborden vernield. Daarnaast is veel schade aan parkeermeters toegebracht (40.000 euro) en is een compleet speeltoestel met rubberen gietvloer in rook opgegaan (28.000 euro).

Vianen: De afgelopen jaarwisseling zijn er 17 straatnaamborden/verkeersborden, vier kolken (ook wel putten genoemd), vier prullenbakken, een bushokje, twee lantaarnpalen, een 'flespaal' en twee glijbanen vernield of opgeblazen door vuurwerk. De totale schade hiervan bedraagt 9.600 euro.

Zoetermeer: De totale schade aan gemeentelijke eigendommen tijdens de jaarwisseling 2016-2017 in Zoetermeer bedraagt 50.077 euro. Ten opzichte van vorig jaar is de totale schade met 37% afgenomen; toen bedroeg de schade 79.743 euro.

Figuur 43: Schade aan verkeersbord door illegaal vuurwerk. (Foto: Peter Hilz/Hollandse Hoogte)

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Aanhoudingen

Het aantal aanhoudingen is gedaald van 887 tijdens de jaarwisseling 2013-2014 tot 560 tijdens de meest recente jaarwisseling. De politie heeft geen verklaring voor deze daling.

	2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016	2016-2017
Aantal aanhoudingen	802	887	639	525	560
Mishandeling/ bedreiging	353	336	294	238	301
Aantasting openbare orde	48	43	47	43	51
Brand/ ontploffing	25	16	13	11	19
Vernieling	196	298	128	103	87
Vuurwerk	105	97	90	65	35
Overig	75	97	67	65	67

Figuur 44: Aantal aanhoudingen per jaarwisseling. (Bron: Politie)

Op verzoek van de Onderzoeksraad heeft de politie voor de laatste twee jaarwisselingen in kaart gebracht wat er is gebeurd met aangehouden personen, de zogeheten afdoening (zie figuur 45). Het Openbaar Ministerie doet ongeveer de helft van de zaken zelf af met een sepot, een taakstraf of strafbeschikking. In ongeveer een derde van de gevallen volgt een dagvaarding.

	2015-2016		2016-2017	
Dagvaarding	158	32%	174	32%
Sepot	142	29%	140	26%
Taakstraf OM	62	13%	53	10%
Strafbeschikking OM	52	11%	50	9%
Transactie OM	5	1%	3	1%
Halt	4	1%	2	0%
Onbekend	69	14%	124	23%
Totaal	492		546	

Figuur 45: Afdoening van aangehouden personen. (Bron: Politie)²²⁹

De totalen zijn lager dan in figuur 44. Dit komt volgens de politie omdat de gegevens op een later moment zijn gegenereerd en er mogelijk invoerfouten in de eerdere gegevens zaten. De politie heeft geen verklaring voor het grote aandeel 'onbekend'.

²²⁹ Percentages tellen niet altijd op tot 100% vanwege afronding.

GEWELD TEGEN HULPVERLENERS

Definitie

Bij de definitie van 'agressie en geweld tegen hulpverleners' is het belangrijk om zowel de term 'agressie en geweld' te definiëren, de bron van het geweld te duiden en vast te stellen wie er onder de term hulpverleners vallen. De definitie van deze termen loopt in verschillende onderzoeken uiteen.

Agressie en geweld

Onder agressie en geweld valt een breed scala aan handelingen. Het gaat hierbij onder meer over intimidatie, lichamelijk geweld, seksuele intimidatie, pesten en schelden. Tijdens de jaarwisseling speelt een specifieke vorm van geweld een rol waarbij vuurwerk als 'wapen' gebruikt wordt. Opgemerkt dient te worden dat niet alle vormen van agressie wettelijk strafbaar zijn.

Bron van geweld

Ook bij de definitie van de bron van de agressie zijn verschillen waarneembaar tussen diverse onderzoeken. In sommige onderzoeken wordt ook agressie vanuit de eigen organisatie meegenomen. In dit onderzoek naar veiligheidsrisico's tijdens de jaarwisseling gaat het om agressie door burgers en wordt agressie door collega's buiten beschouwing gelaten.

Hulpverleners

Het programma Veilige Publieke Taak (VPT) richtte zich op alle professionals met een publieke taak. Hieronder vallen naast hulpverleners zoals ambulancepersoneel en brandweerpersoneel ook docenten, tramconducteurs en buschauffeurs. In dit onderzoek beperkt de Raad zich tot agressie tegen politie-, brandweer- en ambulancepersoneel.

Met het bovenstaande in ogenschouw nemende volgt de Onderzoeksraad de definitie uit het actieprogramma van het Ministerie van BZK uit 2006. "Het welbewust verbaal uiten, gebruiken van fysieke kracht of macht, dan wel het dreigen daarmee, gericht tegen een werknemer, onder omstandigheden die rechtstreeks verband houden met het verrichten van de publieke taak, hetgeen resulteert of waarschijnlijk zal resulteren in een gevoel van bedreiging, materiële schade, letsel, de dood of psychische schade."²³⁰

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

²³⁰ Ministeries van BZK en van Justitie, *Actieprogramma aanpak agressie en geweld tegen werknemers met publieke taken*, oktober 2006.

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Getroffen maatregelen

De problematiek rondom agressie en geweld tegen hulpverleners is geen nieuw fenomeen. In een Kamerbrief van 2011 is een historisch overzicht van het programma VPT opgenomen waarbij de voorgeschiedenis start in 1994 met de invoering van de Arbowetgeving. "Voor het eerst worden werkgevers verplicht zorg te dragen voor de «psychosociale belasting van het personeel».²³¹ Ook agressie en geweld vallen hier onder." De afgelopen jaren is er op meerdere niveaus aandacht voor dit onderwerp en zijn er vele maatregelen getroffen om het geweld tegen hulpverleners terug te dringen. Hierbij dient opgemerkt te worden dat geweld tegen hulpverleners en de maatregelen hiertegen zich niet beperken tot de jaarwisseling. In onderstaand overzicht worden dan ook maatregelen benoemd die specifiek gericht zijn op het tegengaan van geweld tijdens de jaarwisseling en maatregelen die zich richten op het beperken van dit geweld door het hele jaar heen.

In 2004 is de politie gestart met het programma Geweld tegen Politieambtenaren (GTPA). Vanuit de Rijksoverheid is in 2007 het programma Veilige Publieke Taak (VPT) ingesteld om agressie en geweld in de publieke sector tegen te gaan. Het programma is ontstaan vanuit een samenwerking tussen BZK, Justitie en twaalf werkgevers- en werknemersorganisaties. Veel van de hieronder genoemde maatregelen, trainingen en handreikingen komen voort uit deze programma's. Deze opsomming heeft als doel een beeld te schetsen van de breedte van de vele maatregelen die zijn getroffen en beoogt geen volledigheid. Overigens zijn er ook een repressieve maatregelen getroffen die buiten de afbakening van dit onderzoek vallen en hier verder onbesproken blijven.²³²

Overzicht onderzoeken, campagnes, maatregelen, trainingen en handreikingen²³³

2006:

- Ondertekening van een verklaring door de minister van BZK de minister van Justitie en twaalf vertegenwoordigers van werkgevers- en werknemersorganisaties. Daarbij spreken betrokkenen zich uit dat zij niet tolereren dat zij bij hun werk voor de samenleving te maken krijgen met agressie en geweld.²³⁴
- Start publiekscampagne 'Stank voor Dank'.²³⁵
- Ten behoeve van een eenduidige landelijke aanpak worden een beleidslijn voor de politie en de strafvorderingrichtlijn voor het Openbaar Ministerie – de zogeheten Polaris-richtlijn – in gang gezet.²³⁶
- Door middel van een beleidsbrief wordt de politie gevraagd om bij voorvallen van agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak: prioriteit geven aan de melding; aangifte doen stimuleren; altijd een proces-verbaal laten opmaken; extra inspanningen verrichten om de daders te achterhalen; en voortgang aan het slachtoffer/de aangever terug te koppelen.²³⁷

²³¹ Kamerstukken II 2010-2011, 28684, nr. 321.

²³² Het gaat bijvoorbeeld om hogere strafeisen door het OM, (super)snelrecht, de Halt-straf voor jongeren van 12 tot 18 jaar en de Wet Middelentest.

²³³ Veel van deze maatregelen komen voort uit het programma VPT. Een historisch overzicht van het programma VPT is te vinden op: <https://acc.kennisopenbaarbestuur.nl/het-geheugen-van-bzk/veilige-publieke-taak> Geraadpleegd op 26 september 2017.

²³⁴ Ministeries BZK en Justitie, Actieprogramma Aanpak Agressie en Geweld Tegen Werknemers met Publieke Taken, oktober 2006.

²³⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=bS3D0G2aGkc> Geraadpleegd op 16 september 2017.

²³⁶ Kamerstukken II 2010-2011, 28684, nr. 321.

²³⁷ Idem.

2007:

- Ontwikkeling 'Agressie en Registratiesysteem Overheden' (ARO).
- Publicatie onderzoek 'Aard en omvang agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak'.²³⁸

2008:

- Publicatie 'Handboek agressie en geweld voorkomen'.²³⁹
- Publicatie 'Aandacht in het strafrecht', waarbij de rol van mensen met een publieke taak wordt uitgelicht.²⁴⁰
- Start campagne 'Vindt u dit normaal?'.²⁴¹
- Publicatie norm 'Handen af van onze helpers'.
- Start pilot camera's op ambulances.
- Publicatie rapport 'Een prettige jaarwisseling' door de Commissie overlast jaarwisseling.²⁴²
- De brandweer maakt gebruik van de Arbocatalogus Agressie en Geweld sector gemeenten. In deze catalogus wordt de nieuwjaarsnacht als voorbeeld genoemd van een moment waar de spanning tussen hulpverleners kan toenemen.²⁴³

2009:

- Werkpakket agressie en geweld sector Ambulancezorg.²⁴⁴
- Start campagne 'Meer veiligheid op straat'.²⁴⁵
- Publicatie vervolgonderzoek 'Aard en omvang van ongewenst gedrag tegen werknemers met een publieke taak'.²⁴⁶
- Publicatie protocol geweld tegen politieambtenaren.²⁴⁷

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

²³⁸ International Victimology Institute Tilburg, *Aard en omvang agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak*, 2007.

²³⁹ Ministerie van BZK, *Handboek agressie en geweld voorkomen, beperken, afhandelen; Faciliteren en ondersteunen van werkgevers en werknemers*, april 2008.

²⁴⁰ Ministerie van Justitie en BZK, *Anonimiteit in het Strafproces*, juni 2008, p.36-37.

²⁴¹ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2008/12/17/campagne-voor-een-veilige-en-respectvolle-publieke-taak-van-start> Geraadpleegd op 26 september 2017.

²⁴² Ministerie van BZK, *Rapport Commissie overlast jaarwisseling "Een prettige jaarwisseling"; Aanbevelingen voor de aanpak van overlast rond Oud en Nieuw*, 2008.

²⁴³ A+O Fonds Gemeenten, *Arbocatalogus Agressie en Geweld sector gemeenten*, 2008, p.31.

²⁴⁴ Ambulancezorg Nederland, *Werkpakket agressie en geweld sector Ambulancezorg*, 2009.

²⁴⁵ <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2009/11/19/toolkit-campagne-meer-veiligheid-op-straat-online-beschikbaar> Geraadpleegd op 16 september 2017.

²⁴⁶ IVA beleidsonderzoek en advies Jacobs, M.J.G., M.E.W. Jans en Roman, B., *Aard en omvang van ongewenst gedrag tegen werknemers met een publieke taak*, oktober 2009.

²⁴⁷ Stuurgroep GTPA, *Uitvoeringsregeling 'Protocol Geweld Tegen Politieambtenaren'*, december 2009.

2010:

- Publicatie 'Handreiking agressie en geweld'.²⁴⁸
- Inwerkingtreding per 1 april 2010 van de Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA) met als doel een eenduidige aanpak van agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak door OM en politie.²⁴⁹
- Inwerkingtreding Regionaal agressie-incidenten waarschuwingssysteem.
- Publicatie 'Wat hebben geweldplegers gemeen?' door het Verwey-Jonker Instituut in opdracht van BZK naar dadertypologieën.²⁵⁰
- Publicatie van een analyse van het beschikbare onderzoek naar agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak; de 'wittevlekkenanalyse'.²⁵¹
- Publicatie onderzoek naar agressie en geweld tegen overheidsmedewerkers.²⁵²
- Publiekscampagnes VPT²⁵³ en Jaarwisseling (campagne Postbus 51: 'Grijp jij in?').²⁵⁴
- Eindevaluatie 'pilot camera's op ambulances'.²⁵⁵
- Publicatie onderzoek 'Cameratoezicht in beweging' naar ervaringen met nieuwe vormen van cameratoezicht bij de Nationale Politie.²⁵⁶
- Publicatie rapport 'Aanpak van agressie en geweld in internationaal perspectief; Quicksan naar aard, omvang en beleid in vier landen' in opdracht van BZK.²⁵⁷

²⁴⁸ Ministerie van BZK, Programma Veilige Publieke Taak, *Handreiking Agressie & Geweld*, februari 2010.

²⁴⁹ DSP-Groep, Flight, S. *Evaluatie Eenduidige Landelijke Afspraken; Naleving van de ELA door Politie en Openbaar Ministerie*, december 2012.

²⁵⁰ Verwey-Jonker Instituut, Bakker, I., Drost, L. en Roeleveld, W., *Wat hebben geweldplegers gemeen? Een typologie van plegers van geweld tegen de publieke taak en van publiek geweld*, juli 2010.

²⁵¹ Ministerie van BZK, *Wittevlekkenanalyse; wetenschappelijke onderzoeken*, augustus 2010.

²⁵² Ministerie van BZK, *Agressie en geweld: Onderzoek naar agressie en geweld door externen tegen overheidswerknemers*, november 2010.

²⁵³ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2009/09/17/overzicht-postbus-51-publiekscampagnes> Geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁵⁴ <https://youtu.be/m-jjwrkOHWw> Geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁵⁵ Hulshof, P, Van Egmond, P en Flight, S., *Pilot cameraregistratie op ambulances; eindevaluatie*, augustus 2010. Ham, T. van, Ferwerda, H. en Kuppens, J., *Cameratoezicht in beweging; Ervaringen met nieuwe vormen van cameratoezicht bij de Nationale Politie*, november 2010.

²⁵⁶ Ham, T. van, Ferwerda, H. en Kuppens, J., *Cameratoezicht in beweging; Ervaringen met nieuwe vormen van cameratoezicht bij de Nationale Politie*, november 2010.

²⁵⁷ Kerckhaert, A en De Ruig, L, *Aanpak van agressie en geweld in internationaal perspectief; Quicksan naar aard, omvang en beleid in vier landen*, december 2010.

2011:

- Inwerkingtreding van vernieuwde BOA-stelsel met aandacht voor VPT.²⁵⁸
- Oprichting Expertisecentrum VPT (EVPT).²⁵⁹
- Motie van Marcouch en Hennis-Plasschaert. Citaat uit deze motie: “[...] roept de regering op om te werken aan een samenhangend juridisch kader waarmee de handelingen van publieke diensten kunnen worden gestaakt als gevolg van intimiderend en agressief gedrag van de cliënt.”²⁶⁰
- Publicatie van ‘Rekenmodel VPT’ (Kosten-batenanalyse van maatregelen tegen agressie en geweld in de publieke sectorkosten).²⁶¹
- Publicatie onderzoek ‘Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak’ in opdracht van BZK.²⁶²
- SIRE-campagne ‘Handen af van onze hulpverleners’.²⁶³

2012:

- Publicatie rapport ‘Dader gerichte aanpak VPT’ in opdracht van BZK.²⁶⁴
- Mogelijkheid om aangifte te doen onder nummer per 1 oktober 2012.²⁶⁵
- Handreiking voorkomen van agressie en geweld.²⁶⁶
- Evaluatie Eenduidige Landelijke Afspraken door Politie en OM.²⁶⁷

2013

- Vernieuwing Eenduidige Landelijke Afspraken (ELA).²⁶⁸
- Literatuuronderzoek, pilots en expertmeetings o.a. naar omstanders bij geweld richting hulpverleners.²⁶⁹
- Handreiking ‘Samenwerken aan een veilig oud en nieuw’ van gemeenten en ketenpartners in Noord/Nederland. De handreiking helpt gemeenten en ketenpartners bij het organiseren van een jaarwisseling met zo min mogelijk agressie-incidenten. De handreiking is verspreid via onder andere de website www.agressievrijwerk.nl.²⁷⁰
- Publicatie onderzoek SZW naar VPT.

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

²⁵⁸ Ministerie van VenJ, *Circulaire buitengewoon opsporingsambtenaar*, januari 2011, p.16-17.

²⁵⁹ Kennisbank Openbaar Bestuur, <https://acc.kennisopenbaarbestuur.nl/het-geheugen-van-bzk/veilige-publieke-taak/> Geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁶⁰ Kamerstukken II 2010-2011, 28684, nr. 314.

²⁶¹ Ministerie van BZK, *Rekenmodel VPT; Kosten-batenanalyse van maatregelen tegen agressie en geweld in de publieke sectorkosten*, 2011.

²⁶² Abraham, M. Flight, S en Roorda, W, *Agressie en geweld tegen werknemers met een publieke taak; onderzoek voor veilige publieke taak 2007 – 2009 – 2011*, september 2011.

²⁶³ SIRE: <https://sire.nl/campagnes/handen-af-van-onze-hulpverleners> Geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁶⁴ D&B, Krombeen, S., Jongh, K. en Otto, C., *Dadergerichte Aanpak Veilige Publieke Taak*, mei 2012.

²⁶⁵ Bruinsma, M., Van Ham, T., Hardeman, M. en Ferwerda, H. *Aangifte onder nummer; Implementatie, toepassing en eerste resultaten van de nieuwe regeling ‘Aangifte onder nummer’*, 2015, in opdracht van het WODC.

²⁶⁶ Kennisbank Openbaar Bestuur, <https://acc.kennisopenbaarbestuur.nl/het-geheugen-van-bzk/veilige-publieke-taak/> Geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁶⁷ Flight, S. *Evaluatie Eenduidige Landelijke Afspraken; Naleving van de ELA door Politie en Openbaar Ministerie*, December 2012

²⁶⁸ Ministerie van VenJ, *Eenduidige Landelijke Afspraken; Bij agressie en geweld tegen functionarissen met een publieke taak*, september 2013.

²⁶⁹ Ministerie van BZK, *Binnen Bereik?; De rol van omstanders bij geweld tegen mensen met een publieke taak*, augustus 2013.

²⁷⁰ Regionale Eenheid Noord-Nederland, *Samenwerken aan een veilig oud en nieuw*, november 2013.

2014:

- Intentieverklaring 'Handen af van onze helpers' door de provincie Limburg.²⁷¹
- Publicatie interactieve handreiking 'Reacties, sancties en maatregelen bij agressief gedrag; weet wat strafbaar is'.²⁷²
- Publicatie interactieve 'Handreiking schadeverhaal'.²⁷³

2015:

- Campagne Wees duidelijk over agressie.²⁷⁴
- Introductie app DAPPR. Met deze app "krijgen professionals zicht op hun persoonlijke stijl om met agressie om te gaan."²⁷⁵
- VNG publiceert factsheet Focus publieke taak.²⁷⁶
- Herziene versie van de handreiking 'Samen werken aan een veilig oud en nieuw' uit 2013.²⁷⁷
- Einde expertisecentrum VPT. Op www.agressievrijwerk.nl wordt informatie over de aanpak van agressie en geweld op de werkvloer bijgehouden. Informatie over het programma VPT wordt gebundeld op de website van de Kennisbank Open naar Bestuur.²⁷⁸

2016:

- Publicatie arbocatalogus Ambulancezorg met aandacht voor geweld voor ambulance en meldkamer: Veilig, gezond en plezierig werken in de ambulancezorg.²⁷⁹

²⁷¹ Provincie Limburg, *Intentieverklaring "Handen af van onze helpers"*, maart 2014.

²⁷² Expertisecentrum VPT *Handreiking Reacties, sancties en maatregelen bij agressief gedrag; weet wat strafbaar is*, mei 2014.

²⁷³ Expertisecentrum VPT, *Handreiking Schadeverhaal; Zo verhaalt u als werknemer of werkgever uw schade op de dader*, juli 2014.

²⁷⁴ Kennisbank Openbaar Bestuur: <https://acc.kennisopenbaarbestuur.nl/het-geheugen-van-bzk/veilige-publieke-taak/> en Duidelijk over agressie: <http://www.duidelijkoveragressie.nl/> Beide geraadpleegd op 29 september 2017

²⁷⁵ DAPPR: <http://www.wijzijndappr.nl/> Geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁷⁶ VNG, *Factsheet Focus Publieke Taak*, juni 2015.

²⁷⁷ Regionale Eenheid Noord-Nederland, *Samenwerken aan een veilig oud en nieuw*, november 2014.

²⁷⁸ Agressievrij Werk: <https://www.agressievrijwerk.nl> en Kennis Openbaar Bestuur: <https://acc.kennisopenbaarbestuur.nl/het-geheugen-van-bzk/veilige-publieke-taak/>. Beide geraadpleegd op 29 september 2017.

²⁷⁹ Ambulancezorg Nederland, *Veilig, gezond en plezierig werken in de ambulancezorg*, 2016. p.20-25.

LOKALE MAATREGELEN

Deze bijlage geeft een beeld van de maatregelen die gemeenten inzetten om verstoringen van de openbare orde tijdens de jaarwisseling te voorkomen. Dit overzicht betreft een selectie van de grote hoeveelheid maatregelen die uit het onderzoek van de Onderzoeksraad naar voren zijn gekomen.

Publieke ruimte	Categorie	Voornaamste doel(en)
Mogelijkheid bieden auto kosteloos in bewaakte parkeergarage te parkeren	Openbare orde	Overlast en schade aan particuliere en publieke eigendommen voorkomen
Tijdelijk weghalen en afsluiten straatmeubilair, containers, verwijderen brandbaar materiaal etc.	Openbare orde	Overlast en schade aan particuliere en publieke eigendommen voorkomen
Faciliteren vreugdevuren (metalen platen aanbrengen om wegdek te beschermen, training door brandweer etc.)	Openbare orde	Overlast en schade aan particuliere en publieke eigendommen voorkomen
Evenementen / bieden alternatieven Oudejaarsdag en '12-uur-moment'		
Vreugdevuren toestaan op grond van voorwaarden (waaronder meldplicht)	Openbare orde	Overlast voorkomen en schade aan particuliere en publieke eigendommen voorkomen
Organiseren van centrale vuurwerkshow	Openbare orde	Overlast en schade aan particuliere en publieke eigendommen voorkomen
Wijkbudgetten voor lokale initiatieven	Openbare orde	Overlast voorkomen
Voetbaltoernooi organiseren op oudejaarsdag	Openbare orde	Overlast voorkomen
Jongerenfeest organiseren	Openbare orde	Overlast voorkomen
Vuurstapels organiseren	Openbare orde	Overlast en schade aan particuliere publieke eigendommen voorkomen
Persoonsgerichte maatregelen		
Gebiedsgeboden (bijv. 'huisarrest') en (preventieve) last onder dwangsom opleggen aan notoire ordeverstoorders	Openbare orde	Overlast voorkomen

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Inverzekeringstelling en voorlopige hechtenis van ordeverstoorders	Openbare orde	Overlast voorkomen
Gebiedsverboden voor notoire ordeverstoorders	Openbare orde	Overlast voorkomen
Waarschuwingbrieven sturen aan notoire ordeverstoorders	Openbare orde	Overlast voorkomen
Waarschuwingbrieven aan ouders van kinderen van 12 tot 18 jaar die eerder voor overlast hebben gezorgd	Openbare orde	Overlast voorkomen
Meldplicht voor notoire ordeverstoorders	Openbare orde	Overlast voorkomen
Toezicht		
Mobiele camera's op hotspots plaatsen	Openbare orde	Signaalfunctie
Inzetten (en opleiden) van vrijwilligers/bewoners (onder begeleiding politie) die een oogje in het zeil houden	Openbare orde	Signaalfunctie
Buurtbewoners en wijkagenten met elkaar laten communiceren over (mogelijke) overlast via WhatsApp-groepen (of ander medium)	Openbare orde	Signaalfunctie
Vuurwerkgerelateerde maatregelen		
Instellen vuurwerkvrije zone	Openbare orde	Overlast voorkomen
Instellen vrijwillige vuurwerkvrije zone	Openbare orde	Overlast voorkomen
Gebruiken vuurwerk-detectiesysteem	Consumentenvuurwerk; illegaal vuurwerk	Signaalfunctie
Instellen meldpunt vuurwerk(overlast) bijvoorbeeld via Twitter	Consumentenvuurwerk; illegaal vuurwerk	Signaalfunctie
Verspreiden vuurwerkbrillen	Consumentenvuurwerk	Letsel voorkomen
Voorlichting		
Vuurwerklessen op scholen op basis van lespakket '4Vuurwerk Veilig'	Consumentenvuurwerk; illegaal vuurwerk	Letsel voorkomen
Vuurwerkvoorlichting door Brandweer	Consumentenvuurwerk; illegaal vuurwerk	Letsel voorkomen
Vuurwerkvoorlichting door Halt	Consumentenvuurwerk; illegaal vuurwerk	Letsel voorkomen
Vuurwerkvoorlichting 'Overlast rond de jaarwisseling'	Consumentenvuurwerk; illegaal vuurwerk	Letsel voorkomen

Lokale voorlichtingscampagnes gericht op voorkomen van verstoringen van de openbare orde zoals Jaarwisselingscampagne 'Overtuig', 'Wie onze speeltuin sloopt is stom!' en 'Houd de boel heel'	Openbare orde	Letsel en schade aan particuliere en publieke eigendommen voorkomen
Opstellen (en communiceren) gezamenlijke richtlijnen veilig carbidschieten	Openbare orde	Letsel voorkomen

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

CARBIDSCHIETEN

Carbidschieten maakt op veel plaatsen in Nederland onderdeel uit van de viering van de jaarwisseling. Het carbidschieten is halverwege de vorige eeuw ontstaan. In de Tweede Wereldoorlog werd carbid gebruikt voor fietsverlichting en gebruikten dorpsmeden het om te lassen. In die tijd ontstond de gewoonte om ter vermaak met de combinatie van carbid en water - waardoor acetyleengas ontstaat - gasdruk op te bouwen in melkbussen en dit gas vervolgens te ontsteken om een explosie te veroorzaken. De gasdruk ontstaat doordat de melkbus, of soortgelijke bus, direct na het natmaken van het in de bus geplaatste carbid wordt afgesloten met een bal of deksel. De explosie die ontstaat na het ontsteken van het gas heeft een zeer luide knal tot gevolg, waarbij het deksel of de bal soms tientallen meters verderop terechtkomt. De knallen van het carbidschieten worden tegenwoordig nog steeds gebruikt om het nieuwe jaar in te luiden.²⁸⁰ Dit gebeurt vooral in de noordelijke, oostelijke en zuidelijke streken van Nederland. Carbidschieten wordt ook wel melkbusschieten, pulleschieten en in Brabant losschieten genoemd.²⁸¹

Risico's

Bij het carbidschieten kunnen verschillende zaken verkeerd gaan, waardoor regelmatig onveilige situaties ontstaan. Het deksel of de bal kan te hard worden vastgeslagen in de opening van de bus. Hierdoor is het mogelijk dat de bus ontploft. De gevolgen hiervan kunnen groot zijn. Een ander gevaar is de lichte ontvlambaarheid van het acetyleengas dat ontstaat door het samenvoegen van carbid met water. Indien er een vonkje met het acetyleengas in aanraking komt, kan de bus vroegtijdig ontploffen. De steekvlam bij de ontploffing kan verder voor brandwonden zorgen. Tevens kan gehoorbeschadiging optreden indien geen oorbeschermers worden gedragen en kan schade of letsel ontstaan door deksels of ballen die van de bus worden geschoten.²⁸²

De afgelopen jaren zijn er bij carbidschieten diverse slachtoffers gevallen. Tijdens de jaarwisseling 2016-2017 raakten in de Friese plaatsen Broeksterwoude en Moleneind twee mensen ernstig gewond aan respectievelijk het gezicht en het been. Ook in het Overijsselse Wijche raakte een man gewond doordat een ton tegen zijn voorhoofd kwam.²⁸³ In het brandwondencentrum van het Martini Ziekenhuis in Groningen werden in 2015 vier carbid-slachtoffers binnengebracht. In 2014 waren dat er tien.²⁸⁴

²⁸⁰ <http://www.carbidschietendrenthe.nl/> Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

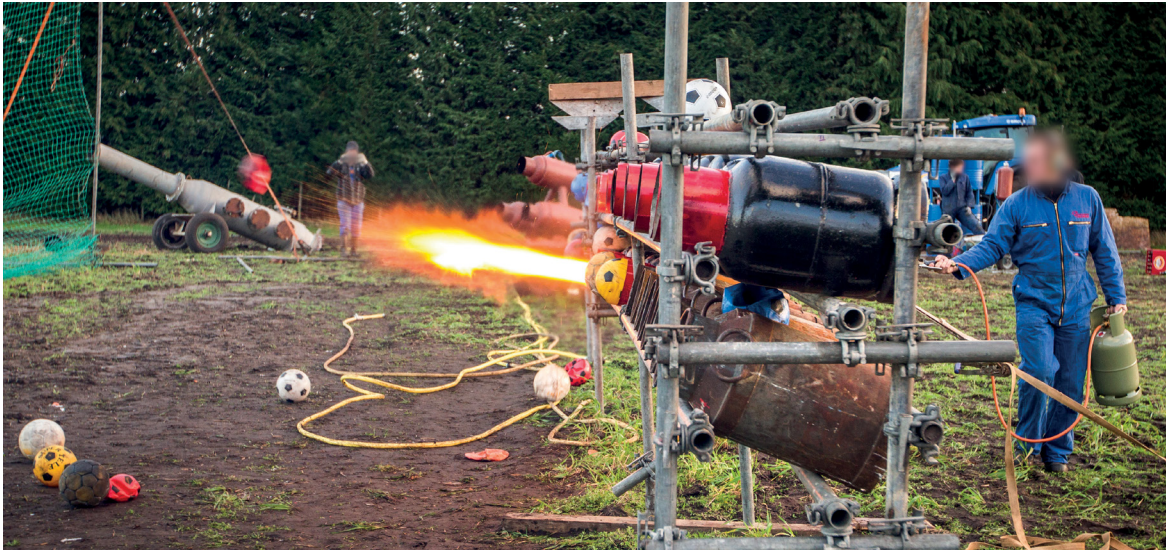
²⁸¹ https://www.bladel.nl/wonen-leven/alle-producten-en-diensten_291/product/carbid-schieten_1070.html. Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

²⁸² <http://www.carbidsite.nl/> Zoek op: veiligheidsmaatregelen carbidschieten. Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

²⁸³ <https://www.nrc.nl/nieuws/2016/12/31/twee-gewonden-door-carbidschieten-in-friesland-a1539215>. Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

²⁸⁴ <http://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/103934/Aantal-slachtoffers-bij-carbidschieten-meer-dan-gehalveerd>. Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

Tijdens de jaarwisseling van 2009-2010 raakte een 54-jarige man uit Eefde zwaargewond bij het carbidschieten. Hij is later in het ziekenhuis aan zijn verwondingen overleden.

Figuur 46: Carbidschieten op oudejaarsdag in Vledderveen, december 2015. (Foto: ANP/Huisman Media)

Risicobeperking door regulering en voorlichting

In verband met de veiligheidsrisico's en de overlast van carbidschieten, reguleren gemeenten het carbidschieten tijdens de jaarwisseling. Ook wordt voorlichting gegeven om het veilig te laten verlopen. In verschillende gemeenten is carbidschieten in beginsel verboden en slechts onder bepaalde voorwaarden toegestaan tijdens de jaarwisseling. Zo is in de APV van de gemeente Hardenberg opgenomen dat carbidschieten verboden is, tenzij gebruikgemaakt wordt van vaten met een inhoud van maximaal 50 liter, de vaten zijn afgesloten met zacht materiaal en het vrije schootsveld minimaal 75 meter is. In de gemeente Emmen mag zonder voorafgaande meldplicht worden geschoten op een van de locaties die door het college als 'veilige carbidschietplek' zijn aangewezen; voor het schieten op andere plaatsen is een ontheffing vereist. In de gemeente Marum is voor carbidschieten een ontheffing van de burgemeester vereist.

Vier gemeenten in noordoost-Twente hebben samen met de politie richtlijnen voor veilig carbidschieten opgesteld en vastgelegd in hun algemene plaatselijke verordeningen.²⁸⁵ De gemeenten en de politie hebben daar ook samen een campagne opgezet om de nieuwe regelgeving onder de aandacht te brengen.²⁸⁶

Ook private partijen nemen initiatief om de veiligheidsrisico's van het carbidschieten te beperken. Zo wordt in Drenthe voorlichting gegeven op initiatief van het Brandwondencentrum Groningen, de Brandweer Drenthe en de Stichting Carbidschieten Drenthe. In de voorlichtingscampagne 'Wie is de BOCK?' staat BOCK voor Bewust Oplettende Carbid-Knaller en is er aandacht voor het op een veilige manier carbidschieten. De persoon die is aangewezen als de BOCK houdt toezicht en draagt zorg voor de (minimale) veiligheidsmaatregelen.

²⁸⁵ Gemeenten Dinkelland, Losser, Oldenzaal en Tubbergen.

²⁸⁶ <https://praktijkvoorbeelden.vng.nl/databank/veiligheid/jaarwisseling/gezamenlijke-richtlijnen-veilig-carbid-schieten.aspx>. Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

Dit kan bijdragen aan het besef van de risico's bij de betrokkenen.²⁸⁷ Een van de andere aspecten van de campagne is het schieten met een bal in plaats van een deksel. De campagne heeft volgens de initiatiefnemers effect; zij constateren een afname van het aantal slachtoffers.²⁸⁸

²⁸⁷ Politieacademie, juni 2017, p.18.

²⁸⁸ <http://www.dvhn.nl/drenthe/Drentse-carbidcampagne-gaat-mogelijk-het-land-in-21576789.html>.
Geraadpleegd op 2 oktober 2017.

KAMERSTUKKEN 2010-2017

Selectie van Kamerstukken over de jaarwisselingproblematiek uit de periode 2010 tot en met 2017

Illegaal vuurwerk

2013

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 400 VI, nr.107	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van lenM	Reactie op eindrapport "Te veel, te vroeg, te hard" op verzoek van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie	Aanbevelingen uit rapport "Te veel, te vroeg, te hard"	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van lenM	Voortzetten contact met landen uit Oost-Europa i.v.m. illegaal vuurwerk	

2014

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 750 XII, nr.73, zie ook ILT-2013/45612	Staatssecretaris van lenM	Motie leden Oosenbrug en Marcouch (Kamerstuk 33400 VI, nr. 112)	Hindernissen wegnemen die daadkrachtige, integrale aanpak vuurwerketen in de weg staan	Staatssecretaris van lenM	- Illegaal vuurwerk aanpakken - Vergunningplicht invoeren voor het op de markt brengen van vuurwerk - Op korte termijn gesprekken voeren met vuurwerkbranche	- Afstemming tussen politie, ILT/Vliegende brigade Vuurwerk en de ILT/Inlichtingen en Opsporingsdienst bij de aanpak van illegaal vuurwerk vindt plaats in de themagroep onder regie van het Functioneel Parket

Bijlage B.
Reacties concept-rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting aanbevelingen

2015

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 437 (komt terug bij consumenten- vuurwerk)	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	Kamerstuk 28684, nr. 429	Landelijk beeld Incidenten jaarwisseling 2014- 2015	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	- Aanpak zwaar, illegaal vuurwerk op internationaal niveau	- Overleg voeren met enkele landen die met name een rol spelen bij de productie en handel in zwaar, illegaal vuurwerk. - ILT heeft bezoek gebracht aan Polen en samenwerking wordt verbeterd. - Bilaterale afspraken met Italië en Tsjechië - Informatie- uitwisselingsconvenant tussen ILT en PostNL; dit jaar gesprekken met andere postpakketbedrijven - Campagne Veiligheid NL gericht op handel in illegaal vuurwerk
34 000 XII, nr 68 (komt terug bij consumenten- vuurwerk)	Staatssecretaris IenM	Rapport "Vervolgonderzoek vuurwerkongevallen 2014-2015"	Rapport "Vervolgonderzoek vuurwerkongevallen 2014-2015"	Staatssecretaris IenM	- Aanpak illegaal vuurwerk	

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 445 (komt terug bij consumenten- vuurwerk)	Voorzitter vast commissie VenJ en lenM en waarnemend griffier vaste commissie VenJ	Kamerstukken 28 684, nr. 429 en nr. 437 en kamerstuk 34 000 XII, nr. 68.	Verslag van een algemeen overleg over de jaarwisseling 2014-2015	Minister van VenJ en Minister van VenJ	- De minister van VenJ zal de Kamer nader informer over de uitkomsten van zijn gesprek met de Belgische Minister van VenJ over o.a. zwaar vuurwerk en over de inbeslagname van illegaal vuurwerk n.a.v. onderzoek van twee jaar geleden	
28684, nr. 452 (komt terug bij consumenten- vuurwerk)	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van lenM	Toezeggingen gedaan tijdens het Algemeen Overleg jaarwisseling 2014- 2015	Toezeggingen m.b.t. inleveractie illegaal vuurwerk (komt terug bij illegaal vuurwerk), daling incidenten/ aanhoudingen, vuurwerkvrije zones en vuurwerk in stadions	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van lenM	- Geen aanpassing beleid m.b.t. inleveractie; consequenties verbonden op het gebied van vervoer, opslag, politiecapaciteit en administratieve lasten voor politie	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

2016

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 464 (komt terug bij consumentenvuurwerk)	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	Kamerstuk 28 684, nr. 459	Jaarwisseling 2015-2016; aanpak illegaal vuurwerk	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	- Brief over effecten verbod op babypijltjes en Romeinse kaarsen	- De Europese Commissie is een onderzoek gestart naar de handel en productie van zwaar professioneel knalvuurwerk - Er wordt gewerkt aan een vergunningstelsel voor importeurs - Safety Deal met de vuurwerkbranche over verantwoorde afvoer en vernietiging van verboden Romeinse kaarsen en over zelfregulering binnen de vuurwerkbranche
28 684, nr. 476 (komt terug bij consumentenvuurwerk)	Voorzitter vaste commissie voor VenJ en EZ en griffier vaste commissie VenJ	Kamerstukken 28 684, nr. 459, nr. 464, nr. 467, nr. 472 en nr. 473	Landelijk beeld jaarwisseling 2015-2016	Staatssecretaris IenM	- In internationaal verband een aantal zaken aanpakken, met name illegaal gebruik van vuurwerk en het zware knalvuurwerk	- In 2014 is er een expertmeeting met de Commissie en lidstaten geweest over illegaal gebruik van zwaar vuurwerk. Die heeft geleid tot een Commissieonderzoek naar dit onderwerp

2017

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
29 517, nr. 125 (komt terug bij consumentenvuurwerk)	Fungerend voorzitter en griffier commissie	Verschillende Kamerstukken (zie p. 1)	Jaarwisseling 2015-2016; aanpak illegaal vuurwerk	Algemeen overleg over nationale veiligheid, crisisbeheersing en brandweerzorg	- Onderzoek van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid over ontspreken oud en nieuw aan Kamer zenden, incl. een reactie op een mogelijk knalvuurwerkverbod - De Kamer nader informeren over resultaten oudejaarsnacht in negentien pilotgemeenten van de bodycam - In september terug komen op inzet huidige opsporingsinstrumentarium t.b.v. illegaal vuurwerk (zie voor alle maatregelen p. 28-29)	
28 684, nr. 504 (komt terug bij consumentenvuurwerk)	Minister van VenJ	Kamerstuk 28 684, nr. 489	Verloop jaarwisseling 2016-2017	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris lenM	- Bespreken met Staatssecretaris lenM, ILT, OM, politie en andere betrokkenen welke extra maatregelen genomen kunnen worden om handel/invoer illegaal, zwaar vuurwerk verder terug te dringen	- Via CCV verspreiden voorbeelden van mogelijke samenwerkingen tussen gemeenten en veiligheidsregio's ter ondersteuning van werknemers
28684, nr. 506	Minister van VenJ	TK heeft nadere inlichtingen gevraagd over Kamerstuk 28 684, nr. 504	Inzet huidige opsporings-instrumentarium m.b.t. illegaal vuurwerk	Minister van VenJ	- In september terugkomen op de inzet huidige opsporingsinstrumentarium m.b.t. illegaal vuurwerk	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Consumentenvuurwerk

2010

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
17 februari 2010 TK brief evaluatie jaarwisseling 2009- 2010	Minister BZK	Jaarwisseling 2009- 2010	Jaarwisseling 2009- 2010	Minister BZK	- Vroegtijdig starten met voorbereiding op jaarwisseling door brief onder aandacht te brengen van gemeenten en politiekorpsen. - Begin november politiekorpsen, brandweerkorpsen en andere organisaties met werknemers met een publieke taak vragen aan het KLPD gegevens te verstrekken over de jaarwisseling. - Publiekscampagne voeren over jaarwisseling.	

2011

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
32 500 VI, nr. 88 (zie ook nr. 76)	Minister van VenJ, mede namens minister BZK en staatssecretaris IenM	Jaarwisseling 2010-2011	Jaarwisseling 2010-2011	Minister van VenJ, mede namens minister BZK en staatssecretaris IenM	- D.m.v. brief aan betrokken partijen aandacht vragen voor multidisciplinaire aanpak en vroegtijdig starten met de voorbereiding op de jaarwisseling	

2012

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 000 VI, nr. 74	Minister van VenJ	Jaarwisseling	Landelijk beeld incidenten jaarwisseling 2011-2012	Minister van VenJ	- In februari brief over geweld tegen mensen met publieke taak, gebruik Wmbveo en inspanningen wat betreft vuurwerk - Gebruik bestaande instrumenten voortzetten en uitbreiden	
33 000 VI, nr. 88	Minister van VenJ	Kamerstuk 33000 VI, nr. 74	Landelijk beeld incidenten jaarwisseling 2011-2012	Minister van VenJ	Gebruik bestaande instrumenten voortzetten en uitbreiden	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 000 XII, nr. 140	Staatssecretaris IenM	Onderzoek beleving van vuurwerk uit 2008	Rapport van TNS NIPO "Vuurwerk opnieuw gepeild".			

2013

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 400 VI, nr. 86	Minister van VenJ	Jaarwisseling	Landelijk beeld incidenten jaarwisseling 2012-2013	Minister van VenJ	- In februari uitgebreide brief over jaarwisseling en over stand van zaken m.b.t. de toezeggingen gedaan in het Algemeen Overleg 19 december 2012 - Gebruik bestaande instrumenten voortzetten	
33 400 VI, nr. 89	Minister van VenJ	Kamerstuk 33 400 VI, nr. 74 en 88 en Kamerstuk 33 000-XII, nr. 140	Jaarwisseling 2011-2012 en rapport TNS-NIPO	Minister van VenJ	- In overleg met gemeenten, in samenspraak met VNG, over afsteektijden en vuurwerkvrije zones	
33 400 VI, nr. 91	Minister van VenJ	Kamerstuk 33400 VI, nr. 86	Landelijk beeld incidenten jaarwisseling 2012-2013	Minister van VenJ	- Gebruik bestaande instrumenten voortzetten	

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 400 VI, nr. 107	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van IenM	Reactie op eindrapport "Te veel, te vroeg, te hard" op verzoek van de vaste commissie voor Veiligheid en Justitie	Aanbevelingen uit rapport "Te veel, te vroeg, te hard"	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van IenM	- Geen verdere beperking afsteek- en verkoop tijden consumentenvuurwerk - Geen nieuwe instrumenten nodig om geweld tegen hulpverleners, illegaal vuurwerk en overtreeden van afsteektijden tegen te gaan	
33 400 VI, nr. 111	Het lid Van Tongeren	Overlast afsteken vuurwerk	Overlast afsteken vuurwerk	Het lid Van Tongeren	- Het lid Van Tongeren verzoekt de regering om onafhankelijk onderzoek naar wensen en mogelijkheden om gemeenten bevoegdheden toe te kennen om beperkingen te stellen aan het afsteken van vuurwerk	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 750 VI, nr. 97	Minister van VenJ	Door de Nationale politie opgestelde landelijk beeld incidenten jaarwisseling 2013-2014	Landelijk beeld Incidenten jaarwisseling 2013-2014	Minister van VenJ	- Op korte termijn met gemeenten, politie en andere betrokkenen bespreken of aanvullende maatregelen nodig zijn en mogelijkheden om incidenten verder te beperken - Begin april uitgebreide brief over jaarwisseling 2013-2014	
33 750 VI, nr. 125 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Minister van VenJ en Staatssecretaris IenM	Kamerstuk 33750 VI, nr. 97	Landelijk beeld Incidenten jaarwisseling 2013-2014	Minister van VenJ en Staatssecretaris IenM	- Afsteektijden beperken: 31 december vanaf 18.00 uur tot 1 januari 02.00 uur - Verkooptijden vaststellen op twee i.p.v. drie dagen - Hiervoor Vuurwerkbesluit nog dit jaar wijzigen - Bevorderen voorlichting gebruik vuurwerkbrillen en terugdringen gebruik knalvuurwerk, samenwerking met decentrale overheid/OCW in voorlichting op scholen en Campagne Veiligheid NL gericht op terugdringen gebruik zwaar illegaal knalvuurwerk	- ILT treedt primair bestuursrechtelijk op bij controles - Expertmeeting organiseren voor in kaart brengen gemeentelijke mogelijkheden bij jaarwisseling - consumentenvuurwerk; oplegging last onder dwangsom importeurs/transporteurs bij vernietiging afgekeurd vuurwerk

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 750, nr. 136	Voorzitter vaste commissie VenJ en lenM en griffier vaste commissie VenJ	Kamerstukken 33 750 VI, nr. 97 en 125 en 33 750 XII, nr. 73 en nr. 90	Algemeen overleg Jaarwisseling 2013-2014	Staatssecretaris lenM	- Evaluatie supersnelrecht in eerstvolgende oud-en-nieuwbrief - Inzicht geven in strafeisen OM - Evaluatie gebiedsverbod - Schriftelijk terugkomen op situatie in Heerde - Niet aanpassen verkoopdagen	
33 750 XII, nr. 73, zie ook ILT-2013/45612	Staatssecretaris lenM	Motie leden Oosenbrug en Marcouch (Kamerstuk 33400 VI, nr. 112)	Maatregelen hindernissen wegnemen die daadkrachtige, integrale aanpak vuurwerketen in de weg staan	Staatssecretaris lenM	- Betere samenwerking en afstemming om een verbetering van effectiviteit van handhaving te bewerkstelligen. 3 elementen: landelijke regie op samenhangende strategie incl. prioriteitstelling tussen toezichthouders, landelijke informatiepositie om toezicht + opsporing efficiënter te maken en operationele afstemming tussen diensten - Opzetten werkprogramma ter verbetering handhaving vuurwerk	- ILT, functioneel Parket, politie en RUD's stellen ketenbreed werkprogramma op voor integrale aanpak - ILT versterkt landelijke informatiepositie over vuurwerketen en formeert landelijk analyseteam - Operationeel overleg tussen ILT en IPO-werkgroep vuurwerk, afstemming tussen politie, ILT/Vliegende brigade Vuurwerk en ILT/IOD en afspraken ILT met Duitse autoriteiten over toezicht productveiligheid vuurwerk opgeslagen in Duitsland voor Nederlandse markt

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
33 750 XII, nr. 90	Staatssecretaris IenM	Wettelijk voorgeschreven voorhang-procedure (art. 21.6 lid 4 Wet milieubeheer)	Voorlegging ontwerpbesluit tot wijziging van het Vuurwerkbesluit			
33 750 XII, nr. 96 (zie ook nr. 94). Bijlage: TK 2013-2014 102/26 VAO	Leden Ouwehand en Van Tongeren	Kabinet wil vuurwerkoverlast aanpakken door afsteektijden te beperken	Motie leden Ouwehand en Van Tongeren	Leden Ouwehand en Van Tongeren	Verzoekt de regering de afsteektijden verder te beperken	

2015

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 429	Minister van VenJ	Door de Nationale Politie opgestelde beeld incidenten jaarwisseling 2014-2015	Jaarwisseling 2014-2015	Minister van VenJ	In maart nadere brief over de jaarwisseling en toezeggingen gedaan tijdens het Algemeen Overleg Jaarwisseling 2013-2014	
28 684, nr. 437 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	Kamerstuk 28684, nr. 429	Landelijk beeld Incidenten jaarwisseling 2013-2014	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris I en M	Gesprekken met betrokken partijen over het vergunningstelsel Wijziging Vuurwerkbesluit voorleggen aan Europese Commissie	- Campagne "Ikzijevolgendjaar" van vuurwerkbranche gericht op dragen vuurwerkbrillen

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
34 000 XII, nr 68 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Staats- secretaris lenM	Rapport "Vervolg- onderzoek vuurwerk- ongevallen 2014- 2015"	Rapport "Vervolg- onderzoek vuurwerk- ongevallen 2014- 2015"	Staats- secretaris lenM	- Terugdringen aantal ongevallen als gevolg van legaal vuurwerk - Verbod verkoop babypijltjes en Romeinse kaarsen aan consumenten, aanpassing Regeling aanwijzing consumenten- en theaternuurwerk - Inzetten op een veiligheidscoalitie met de vuurwerkbranche en betrokken partijen - Landelijke voorlichtingscampagne over veilig gebruik vuurwerk en dragen vuurwerkbril	Letselonderzoek naar vuurwerk continueren
28 684, nr. 445 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Voorzitter vast commissie VenJ en lenM en waarnemend griffier vaste commissie VenJ	Kamerstukken 28 684, nr. 429 en nr. 437	Verslag van een algemeen overleg over de jaarwisseling 2014- 2015	Minister van VenJ en Minister van VenJ	- De minister van VenJ zal de Kamer nader informeren, na raadpleging VNG, over resultaten vuurwerkvrije zones in gemeenten, over brede evaluatie van supersnelrecht en over relatie daling incidenten en daling aanhoudingen - Staatssecretaris lenM zal de Kamer informeren, na de jaarwisseling, over effecten maatregelen genomen om babypijltjes en Romeinse kaarsen te verbieden. Het werkprogramma naar de Kamer sturen	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 452 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van IenM	Toezeggingen gedaan tijdens het Algemeen Overleg jaarwisseling 2014-2015	Toezeggingen m.b.t. inleveractie illegaal vuurwerk (komt terug bij illegaal vuurwerk), daling incidenten/aanhoudingen, vuurwerkvrije zones en vuurwerk in stadions	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van IenM	- Toegezegde evaluatie supersnelrecht begin 2016 aanbieden (p.3)	- Het CCV heeft op zijn website informatie over mogelijkheden aanwijzen vuurwerkvrije zones toegevoegd - Informatie in Kamerstuk 25 232, nr. 65 over vuurwerk in stadions

2016

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 459	Minister van VenJ	Door Nationale Politie opgestelde beeld incidenten jaarwisseling 2015-2016	Jaarwisseling 2015-2016	Minister van VenJ	In maart nadere brief over jaarwisseling, ervaring gemeenten handhaving verkorte afsteektijden en aanwijzen vuurwerkvrije zones en toezeggingen gedaan tijdens Algemeen Overleg Jaarwisseling 2014-2015	

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 464 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	Kamerstuk 28 684, nr. 459	Jaarwisseling 2015-2016	Minister van VenJ, mede namens Minister BZK en Staatssecretaris IenM	- Komende jaren keurmerk voor vuurwerk winkels uitbreiden	- Verschillende voorlichtingscampagnes over vuurwerk, o.a. op scholen (www.4vuurwerkveilig.nl) - keurmerk voor vuurwerk winkels ingevoerd
28 684, nr. 467	Staatssecretaris IenM	Kamerstuk 28 684, nr. 445	Effecten maatregelen die genomen zijn om babypijltjes en Romeinse kaarsen te verbieden	Staatssecretaris IenM	De vuurwerkbranche erop blijven attenderen dat zij zich inzetten voor kwaliteitsverbetering van het vuurwerk en voorlichting aan consumenten over de risico's	Safety Deal gesloten met als doel bevorderen veiliger vuurwerk en vuurwerkgebruik
28 648, nr. 472 (zie ook ILT-2015/52161)	Staatssecretaris IenM	Toezegging in Kamerstuk 33 750 XII. Nr. 73	Werkprogramma (zie rondetafel-gesprekken, hoorzittingen en andere stukken)	Staatssecretaris IenM		
28 684, nr. 473	Staatssecretaris IenM	Opdracht Ministerie IenM tot onderzoek naar opinie en beleving rondom vuurwerk	Onderzoek "Vuurwerk – discussie in beweging" over opinie en beleving rondom vuurwerk	Staatssecretaris IenM	In samenwerking met het Ministerie van VenJ en van BZK met de VNG en met gemeenten over het rapport in gesprek gaan	
28 684, nr. 476 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Voorzitter vaste commissie voor VenJ en EZ en griffier vaste commissie VenJ	Kamerstukken 28 684, nr. 459, nr. 464, nr. 467, nr. 472 en nr. 473	Landelijk beeld jaarwisseling 2015-2016	Staatssecretaris IenM	- In gesprek met de vuurwerkbranche over gratis vuurwerkbrillen -Zaken die bij de politie en gemeenten zijn uitgerold worden goed gevolgd	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 489	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van VenJ	Door Nationale Politie vastgesteld beeld jaarwisseling 2016-2017	Verloop jaarwisseling 2016-2017	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris van VenJ	- Organiseren bijeenkomst met burgemeesters, OM, politie onderzoekers en experts over veilig verloop jaarwisseling - Nagaan wat de specifieke omstandigheden waren rondom aantal incidenten tegen hulpverleners - In maart nadere informatie over jaarwisseling. Uitgesteld tot en met april in TK 28 682, nr. 495	Pilots met bodycams
28 684, nr. 504 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Minister van VenJ	Kamerstuk 28 684, nr. 489	Verloop jaarwisseling 2016-2017	Minister van VenJ, mede namens Staatssecretaris IenM	- Impuls geven aan bekendheid mogelijkheden gemeenten, zoals opleggen gebiedsverboden en aanwijzen vuurwerkvrije zones - Met deskundigen bespreken welke methoden geschikt zijn om gedragsverandering bij jeugdige daders te bewerkstelligen - Dit najaar informeren over voortgang maatregelen	Via CCV verspreiden voorbeelden van mogelijke samenwerkingen tussen gemeenten en veiligheidsregio's ter ondersteuning van werknemers

Openbare orde

2012

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
28 684, nr. 345 (zie ook Kamerstukken 28 684, nr. 247, 248, 254, 260, 321, 324, 325, 327, 329 en 332)	Ministers BZK en VenJ	Beleidsdoelen uit brief Programma Veilige Publieke Taak 2011 tot 2015 realiseren	Agressie en geweld tegen publieke taak verminderen	Ministers BZK en VenJ	- Norm onacceptabel gedrag krachtig uitdragen naar (uitvoerings) organisaties - Aanscherpen beleidsmaatregelen; bv in praktijk naleven landelijke afspraken - Doorverwijzen jeugdigen naar Bureau Halt - Voorlichtingstraject kennis over aangifte vergroten - Ook lichte delicten vallen onder lik-op-stukbeleid	- Oprichting expertisecentrum Veilige Publieke Taak - Aangepast boekwerk Reactiemogelijkheden werkgever - Politie is programma versterking professionele weerbaarheid gestart; ook relevant voor andere sectoren

2015

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
25 232, nr. 65	Minister van VenJ	Vraag lid Recourt of minister van VenJ kan helpen afsteken vuurwerk in stadions te verbieden	Voetbalvandalisme	Minister van VenJ	Geen maatregelen. De minister is van mening dat de huidige regeling adequaat is. Het is aan de KNVB om met zijn leden te bespreken hoe om te gaan met vuurwerk in stadions	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

2017

Kamerstuk	Door wie	Aanleiding	Onderwerp	Wie heeft toegezegd	Welke maatregelen	Implementatie
29 517, nr. 125 (komt terug bij illegaal vuurwerk)	Fungerend voorzitter en griffier commissie	Verschillende Kamerstukken (zie p.1)	Algemeen overleg over nationale veiligheid, crisisbeheersing en brandweerzorg	Minister van VenJ	- Onderzoek van de Onderzoeksraad Voor Veiligheid over ontsporen oud en nieuw aan Kamer zenden, incl. een reactie op een mogelijk knalvuurwerkverbod - De Kamer nader informeren over resultaten oudejaarsnacht in negentien pilotgemeenten van de bodycam (zie voor alle maatregelen p. 28-29)	

Verslagen van rondetafelgesprekken, hoorzittingen en andere stukken

Datum	Bespreekpunten	Eventuele toezeggingen
18 april 2012; herziene convocatie	Bestuur en handhaving, organisaties/deskundigen, vuurwerkbranche, wetenschap	
6 januari 2016	Landelijk beeld jaarwisseling 2015-2016 door Dienst Landelijke Informatie Organisatie; gebeurtenissen, incidenten, aanhoudingen, geweldsincidenten tegen politie en werknemers met een publieke taak en aard en aantal slachtoffers	
Mei 2016; Bijlage bij TK 28 684, nr. 473	Onderzoek rond de opinie over en beleving rondom vuurwerk in opdracht van Ministerie van Infrastructuur en Milieu	
5 oktober 2016 (I201601215)	Aanpak zwaar illegaal vuurwerk, veiligheid werknemers met een publieke taak, toepassing bestuurlijke instrumenten, toepassing snelrecht en ZSM-aanpak, verhalen van schade, voorlichtingscampagnes en registratie van incidenten	Oprichting netwerk door CCV waarin gemeenten, OM en politie vragen beantwoorden over de toepassing van bestuurlijke maatregelen
Digitale handreiking aanpak verstoringen openbare orde		
2016; Bijlage Werkprogramma bij TK 28684, nr. 472	Handhaving bestuursrecht en handhaving en afstemming legale (handels)stromen van vuurwerk. Verbetering informatie-uitwisseling tussen handhavingspartners	
9 februari 2017, TK 28 684, nr. 492	Geweld tegen hulpverleners	
22 februari 2017, TK 28 684, nr. 491; hoort bij TK 28 684, nr. 492	Notitie over de uitkomsten van het rondetafelgesprek over geweld tegen hulpverleners	
30 juni 2017, TK 28 684, nr. 506	Kamervragen over zwaar illegaal vuurwerk	

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen

Moties en Kamervragen afschaffen vuurwerk

Motie	Door wie	Inhoud	Stemmen
28 684, nr. 449. 1 september 2015	Ouwehand (PvdD)	Verbod op consumentenvuurwerk	Voor: SGP, Klein, 50Plus, GroenLinks en PvdD Tegen: overige fracties Belangrijkste reden van tegen stemmen: vuurwerktraditie behouden
33 400 VI, nr. 82. 20 december 2012	Ouwehand (PvdD)	Verbod op consumentenvuurwerk	Voor: SGP, 50Plus, GroenLinks en PvdD. Tegen: overige fracties Redenen voor tegen stemmen: te weinig draagvlak en handhavingscapaciteit en vrees voor toename illegaal vuurwerk
Vergaderjaar 2011-2012, Aangangs van de Handelingen, nr. 1597. Kamervragen aan de Minister van VenJ	Marcouch (PvdA)	Algeheel verbod op vuurwerk	De minister van VenJ vreest voor handhavingsproblemen bij een algeheel verbod op vuurwerk. Hij denkt dat consumenten zullen uitwijken naar buitenlands vuurwerk

TOELICHTING AANBEVELINGEN

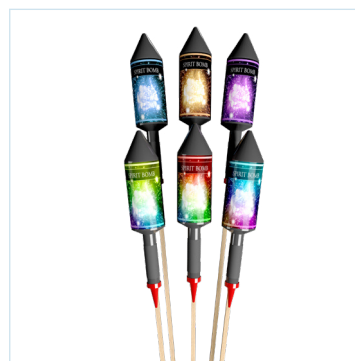
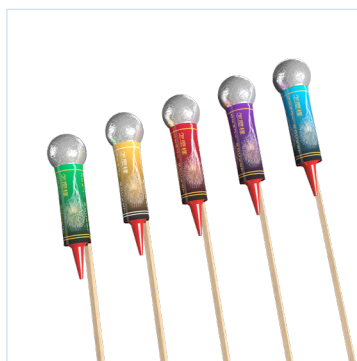
Toelichting op aanbeveling 1

De Onderzoeksraad doet op basis van de beschikbare informatie over de veiligheid van vuurwerk en het gebruik ervan de aanbeveling om vuurpijlen en knalvuurwerk te verbieden (aanbeveling 1). Vuurpijlen zijn intrinsiek gevaarlijk en nodigen uit tot onveilig gebruik doordat ze uit de hand afgeschoten worden en gericht kunnen worden op omstanders. Voor het veilig afsteken van vuurpijlen is het bovendien noodzakelijk extra handelingen te verrichten, zoals het installeren van een stevige en stabiele lanceerinrichting. Knalvuurwerk zorgt voor overlast en gevoelens van onveiligheid en kan uitnodigen tot roekeloos gedrag, bijvoorbeeld door het naar omstanders of hulpverleners te gooien.

Onderstaande afbeeldingen betreffen voorbeelden van vuurwerkartikelen die naar het oordeel van de Onderzoeksraad niet langer moeten worden toegestaan.²⁸⁹

Voorbeelden van vuurpijlen

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Voorbeelden van knalvuurwerk

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

²⁸⁹ De afbeeldingen van de vuurwerkartikelen in deze bijlage zijn geen foto's, maar 3D-visualisaties gebaseerd op verschillende typen vuurwerk. De merknamen op de verpakkingen zijn fictief.

Toelichting op aanbeveling 2

De Onderzoeksraad doet ook de aanbeveling om het inzicht te verbeteren in de relatie tussen het type vuurwerk en de omvang en ernst van het letsel. Jaarlijks kan dan worden gezien of, behalve vuurpijlen en knalvuurwerk, mogelijk meer vuurwerkartikelen voor een verbod in aanmerking moeten komen of dat andere maatregelen noodzakelijk zijn (aanbeveling 2). Vuurwerk in de categorie F1 blijft in ieder geval toegestaan conform Europese regelgeving.

Onderstaande afbeeldingen laten enkele vuurwerkartikelen zien die nog wel beschikbaar blijven.

Fonteinen

Batterij enkelschotsbuizen

Combiboxen

Grondbloemen / Grondtollen

Bezoekadres

Lange Voorhout 9
2514 EA Den Haag
T 070 333 70 00
F 070 333 70 77

Postadres

Postbus 95404
2509 CK Den Haag

www.onderzoeksraad.nl

Bijlage B.
Reacties concept-
rapport

Bijlage D.
Betrokken partijen

Bijlage F.
Geweld tegen
hulpverleners

Bijlage H.
Carbidschieten

Bijlage J.
Toelichting
aanbevelingen